

Meldcode gemeente Gooise Meren

Meldcode Gemeente Gooise Meren bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Gemeente Gooise Meren is verantwoordelijk voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn inwoners. Deze verantwoordelijkheid is zeker ook aan de orde in geval van dienstverlening aan inwoners die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling.

Van de medewerkers van gemeente Gooise Meren die werkzaam zijn bij de uitvoeringsdienst sociaal domein wordt verwacht dat zij in alle contacten met inwoners attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen.

Gemeente Gooise Meren heeft deze meldcode vastgesteld zodat de medewerkers van gemeente Gooise Meren weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

Onder huiselijk geweld wordt verstaan: lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld, of bedreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, vrouwelijke genitale verminking, huwelijksdwang en eengerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex-) partners gezinsleden, familieleden en huisvrienden;

Onder kindermishandeling wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld, huwelijksdwang, vrouwelijke genitale verminking en het als minderjarige getuige zijn van huiselijk geweld tussen ouders en/of andere huisgenoten;

In deze code wordt onder medewerker verstaan: de medewerker die voor gemeente Gooise Meren werkzaam is en die in dit verband regelt dat

inwoners van de gemeente zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning toegewezen krijgen;

In deze code worden in aanmerking genomen de Wet bescherming persoonsgegevens; de Jeugdwet; de Participatiewet; de Wet maatschappelijke ondersteuning en het Privacy protocol Sociaal Domein van Gooise Meren.

Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van een signaleringsinstrument (Checklist Veiligheid in het gezin, Veilig Thuis Kaart).

Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk. Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.

Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een bevoegde professional .

Kindcheck

Vraag de inwoner¹ of er minderjarige kinderen aan zijn zorg zijn toevertrouwd, in alle gevallen waarin zijn medische conditie of andere omstandigheden een risico vormen op een bedreiging in de ontwikkeling of de veiligheid van deze kinderen. Indien er kinderen zijn die van de inwoner afhankelijk zijn, leg dan in uw dossier vast: het aantal en de leeftijd van de kinderen; of de inwoner de zorg voor de kinderen deelt met een (ex-) partner of met een andere volwassene.

¹ Inwoner: iedere persoon aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

Oudersignalen

Hebt u zelf geen contact met de kinderen van de inwoner, leg dan uw eventuele 'oudersignalen' vast als de lichamelijke of geestelijke conditie of andere omstandigheden, een bedreiging kunnen vormen voor de veiligheid of de ontwikkeling van de kinderen die van de inwoner afhankelijk zijn. De stappen van de meldcode zijn ook van toepassing op deze 'oudersignalen'.

Signalen van geweld door een functionaris in een zorg – of onderwijsrelatie

Gaan de signalen over mogelijk geweld gepleegd door een functionaris ten opzichte van een inwoner of een leerling, meld de signalen dan bij de eigen leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Signalen van geweld tussen inwoners of tussen leerlingen

Signalen over mogelijk geweld gepleegd tussen inwoners, zoals bijvoorbeeld geweld tussen bewoners van een instelling, tussen bewoners van een gezinshuis, of tussen leerlingen op school, vallen niet onder het stappenplan van de meldcode. De signalen worden gemeld bij de eigen leidinggevende of de directie. **Op deze regel geldt één uitzondering:** de signalen van mogelijk geweld vallen wel onder de meldcode als het geweld zich afspeelt tussen partners die beiden cliënt zijn van de instelling, bijvoorbeeld als zij als echtgenoten of partners samen wonen in een verpleeghuis, een gezinshuis of in een andere instelling.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letsel-duiding. Bespreek de signalen met een deskundige collega of met de aandacht-functionaris. Vraag zo nodig ook advies aan het Veilig Thuis of aan een deskundige op het gebied van letsel-duiding, als er behoefte is aan meer duidelijkheid over (aard en oorzaak) van letsel. Het ligt voor de hand dat zo nodig forensische expertise wordt ingeschakeld via Veilig Thuis.

Advies bij specifieke vormen van geweld over mogelijke risico's van vervolgstappen Als er sprake is van specifieke vormen van geweld, zoals eengerelateerd geweld, huwelijksdwang, seksueel misbruik en vrouwelijke genitale verminking, vraag dan altijd advies aan Veilig Thuis over uw vervolgstappen. Dit advies is ook van belang om mogelijke veiligheidsrisico's van eventuele vervolgstappen zorgvuldig af te kunnen wegen.

Leg de uitkomsten van de collegiale consultatie en/of het gegeven advies vast in het dossier.

Stap 3: Gesprek met de inwoner

Bespreek de signalen met de inwoner. Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de inwoner, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis.

leg de inwoner het doel uit van het gesprek;

beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;

nodig de inwoner uit om een reactie hierop te geven;

kom pas na deze reactie zo nodig met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kunt u daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruiken.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de inwoner, is alleen mogelijk als: er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de inwoner, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;

als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de inwoner door dit gesprek het contact met u zal verbreken en dat de inwoner daardoor niet voldoende meer kan worden beschermd tegen het mogelijk geweld.

Melding in de verwijfsindex risicojongeren Overweeg bij het zetten van stap 3 of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), ook een melding te doen in de verwijfsindex risicojongeren.

NB: Een melding in de verwijfsindex is bedoeld om beroepskrachten die betrokken zijn bij 'risicojongeren' bij elkaar te brengen zodat ze hun interventies op elkaar af kunnen stemmen en niet langs elkaar heen werken. Een melding in de verwijfsindex is geen alternatief voor het doen van een melding van kindermishandeling bij Veilig Thuis. Ga daarom, ook als u besluit tot een melding in de verwijfsindex, door met stap 4 en 5 van de meldcode als uw vermoeden van kindermishandeling door het gesprek met de ouders en/of de jeugdige niet zijn weggenomen. Voor meer informatie over de verwijfsindex risicojongeren en het wettelijk meldrecht voor

meldingen in de verwijfsindex zie www.verwijsindex.nl.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en vraag in geval van twijfel altijd (opnieuw) advies aan Veilig Thuis.

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de inwoner het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Maak bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling gebruik van de signalenkaart en de vragen uit het afwegingskader.

Afwegingsvraag 1: Heb ik op basis van de stappen 1 t/m 4 een vermoeden van / is er sprake van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

Afwegingsvraag 2: Heb ik een vermoeden van / is er sprake van acute of structurele onveiligheid?

Raadpleeg in geval van twijfel altijd (opnieuw) Veilig Thuis. Zij bieden ondersteuning bij het wegen van het geweld en van de risico's op schade en zij kunnen adviseren over vervolgstappen.

Stap 5: Beslissen: melden en zelf hulp organiseren

Is melden noodzakelijk?

Is hulp bieden/organiseren (ook) mogelijk?

Afwegingsvraag 3: Ben ik in staat effectieve (passende) hulp te bieden of organiseren?

Afwegingsvraag 4: Werken betrokkenen mee aan de geboden of georganiseerde hulp?

Afwegingsvraag 5: Leidt deze hulp tot duurzame veiligheid?

Melden en bespreken met de inwoner

Kunt u de inwoner niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of twijfelt u er aan of u voldoende bescherming hiertegen kunt bieden:

meld uw vermoeden bij Veilig Thuis;

sluit bij uw melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geef duidelijk aan indien de

informatie die u meldt (ook) van anderen afkomstig is;

overleg bij uw melding met Veilig Thuis wat u na de melding, binnen de grenzen van uw gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om de inwoner en zijn gezinsleden tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

Bespreek uw melding vooraf met de inwoner (vanaf 12 jaar) en of met de ouder (als de inwoner nog geen 16 jaar oud is).

leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;

vraag de inwoner uitdrukkelijk om een reactie;

in geval van bezwaren van de inwoner, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;

is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om de inwoner of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de inwoner of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen;

doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de inwoner of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de inwoner over de melding kunt u afzien:

als er concrete aanwijzingen zijn dat de veiligheid van de inwoner, die van u zelf, of die van een ander in het geding is, of zou kunnen zijn;

als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de inwoner daardoor het contact met u zal verbreken.

Verdeling van verantwoordelijkheden voor het zetten van de stappen en het beslissen over het al dan niet doen van een melding

Het hoofd van uitvoeringsdienst sociaal domein is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de meldcode, voor zover bevoegdheden hiervoor niet specifiek zijn benoemd.

Het zetten van de stappen van de meldcode is een verantwoordelijkheid van:

Gemeentelijke medewerkers die (in sommige gevallen) meer dan vluchtige contacten hebben met inwoners en in deze contacten mogelijkwerwijs op het spoor komen van signalen van kindermishandeling of andere vormen van huiselijk geweld.

Twee 'typen' medewerkers

Het uitgangspunt van de meldcode is dat degene die signaleert ook de stappen doorloopt. Maar dat is niet voor alle gemeentelijke medewerkers haalbaar. Daarom maakt de meldcode onderscheid tussen gemeentelijke medewerkers van wie, gelet op de inhoud van hun taken en hun verantwoordelijkheden, gevraagd kan worden om alle stappen van de meldcode te zetten en medewerkers van wie dit, gelet op de inhoud van hun taken en verantwoordelijkheden, niet gevraagd kan worden.

De eerste groep bestaat uit medewerkers van de uitvoeringsdienst sociaal domein met meer dan vluchtige contacten met inwoners, zoals bijvoorbeeld consulenten die werkzaam zijn voor jeugd, wmo, participatie, schuldhulpverlening of vangnet en advies.

De laatst genoemde zijn alle medewerkers van de gemeente van de andere afdelingen dan de uitvoeringsdienst sociaal domein. Deze medewerkers komen in hun werk af en toe met mogelijke signalen van kindermishandeling of andere vormen van huiselijk geweld in aanraking. Van hen wordt verwacht dat zij deze signalen met de aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld, bespreken. Deze laatste beoordeelt dan, in overleg met Veilig Thuis wat er verder nodig is.

Verantwoordelijk voor het besluit in stap 5 voor het al dan niet doen van een melding :

De medewerkers van de uitvoeringsdienst sociaal domein met meer dan vluchtige contacten met inwoners, zoals bijvoorbeeld consulenten die werkzaam zijn voor jeugd, wmo, participatie, schuldhulpverlening of vangnet en advies. Van deze medewerkers wordt verwacht dat zij zelf de stappen van de meldcode zetten. Zij kunnen zich daarbij wel laten ondersteunen door de aandachtsfunctionaris maar het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de aandachtsfunctionaris het zetten van de stappen overneemt.